1853. DERTIGSTE JAARGANG. No. 71.

PROVINCIALE DRENTSCHE EN ASSER COURANT.

De uitgave dezer COURANT geschiedt op **Woensdag** en **Zaturdag.** De prijs is per *drie maanden* te Assen *f* 1.60, buiten Assen franco per post *f* 1,75.

ZATURDAG 3 SEPTEMBER.

De prijs der Advertentien is van 1 tot 5 regels **75** cent en voor elken regel meer **10** cent, behalve 35 cent zegelregt.

DE COMMISSARIS DES KONINGS in de Provincie *Drenthe*, Brengt door deze ter kennis van de belanghebbenden, dat door Heeren Gedeputeerde Staten van dit Gewest, bij besluit van den 30 Augustus jl., is bepaald, dat de Jagt in deze Provincie voor dit jaar zal worden geopend op Donderdag den vijftienden September aanstaande, en wordt hierbij tevens herinnerd:

1°. dat, volgens het Reglement op de uitoefening der Jagt en Visscherij in de Provincie *Drenthe*, goedgekeurd bij Koninklijk besluit van 16 Augustus 1852 no. 62, de lange jagt slechts *drie* dagen in de week en wel des Maandags, Woensdags en Zaturdags, doch de korte Jagt alle dagen, gedurende den geopenden jagttijd, zal mogen worden uitgeoefend, voor zoo ver dit bij de Wet van 5 Maart 1852 (Staadsblad no 47,) niet verboden is;

2°. dat onder de geoorloofde jagtbedrijven mede is begrepen, en derhalve met den vijftienden September e. k. mede wordt opengesteld, het vangen van lijsters, met paardeharen strikken, welke echter ten minste één el boven den grond moeten gesteld zijn.

Assen, den 2 September 1853.

De Commissaris des Konings voornoemd.
DE VOS VAN STEENWIJK

OVERZIGT DER BELANGRIJKSTE GEBEURTENISSEN.

Het Buitenlandsch nieuws is dezer dagen van luttel beteekenis. De Koningin van Engeland is met onbeschrijfelijke geestdrift in Ierland's hoofdstad ontvangen. Op hare reis derwaarts, heeft zij op nieuw bewijzen gegeven, dat het water haar element is. Tusschen Cowes en Southampton, sloeg het water nu en dan over het kleine jacht *Elfin*, 't welk Engeland's fiere en magtige Koningin droeg, maar deze toonde niet de minste aandoening of vrees. De Engelsche natie begint zich bezig te houden met de aanstaande verkiezingen voor het Parlement. Zal van de eene zijde scherp worden toegezien op de wijze, *hoe* de leden der Wetgevende Magt worden gekozen — van den kant der kandidaten, die hunkeren naar een parlementsplaats, zullen gewis nieuwe middelen en uitvindingen in praktijk worden gebragt, om eene slechte kans in eene goede te veranderen. De groote moeijelijkheid, om eene juiste definitie te geven van het woord *omkoopen*, zal echter voor menigeen de deur der Parlementshuizen weder openen.

Victoria heeft Napoleon III en diens Gemalin uitgenoodigd, om van Dièppe een uitstapje te maken naar Londen, en men zegt, dat het Keizerlijk paar niet ongenegen zou zijn, om eene visite aan het Hof van St. James af te leggen. Hoe beheerscht de zoogenaamde „groote politiek" de wereld! Toen in 1848 Louis Philippe, de grijze Monarch, de gevierde burger-Koning, de achtingswaardige vader, als door een *coup de théâtre* uit Frankrijk werd gejaagd, vond hij in Engeland een gastvrij oord. Dáár leefde hij eenige jaren als balling met Gemalin en kinderen. Dáár leefde hij als het slagtoffer van opgewekte volksdriften, en al de gekroonde hoofden van Europa mogten op hem zien als een gevallen broeder — door hem leeren, wat het „*Hosannah!*" der menigte beteekent, hoe weinig het hart somtijds gevoelt, bij 't geen de tong zegt, en berekenen wat er te doen is, om te voorkomen, dat het „*Hosannah!*" niet verandere in „*weg met hem!*" Werd Louis Philippe vergeten door zijn volk — wat hebben zijne gekroonde Broeders voor den balling gedaan? Niets — en toen men ook de hand sloeg aan zijne goederen, en die in 't openbaar verkocht, als waren zij 't eigendom van een vergeten burger, toen liep er wel een dof gemompel van verontwaardiging en afkeer door Europa en Frankrijk, maar de hamer van den Notaris wees toch het konings-goed toe aan het hoogste bod! Louis Philippe stierf. Zijne achtingswaardige echtgenoote bleef met haar kroost in Engeland, terwijl in Frankrijk een Neef van Napoleon I zich de Keizerlijke kroon op het hoofd zette — hij, die tegen de Regering van Louis Philippe misdadige aanslagen smeedde! Louis Napoleon huwde met eene Spaansche adelijke dame, en geheel Frankrijk juichte van het noorden tot het Zuiden, van het Oosten tot het Westen. Wat moet die juichtoon geweest zijn voor het gevoel der gevallen Dynastie, als ballinge in Engeland levende!

De Fransche Natie toonde weder te zijn, wat zij is: ligtzinnig en bestendig als de onbestendigheid! 't Is ook goed voor de Familie van Orleans, dat Frankrijk geen gewigtiger reden heeft, om de revolutie van 1848 te vergoelijken. Daardoor kan zij haar lot met meerder kalmte dragen! Koningin Victoria noodigde Napoleon III, Keizer der Franschen, tot een bezoek aan haar Hof! De grond, die een edelen balling herbergde en zijn lijden trachtte te lenigen, zal nu welligt ook gedrukt worden door den voet van hem, die de Fransche Keizers-kroon draagt! Hij zal er de gevierde gast zijn van eene vrouw, van wie de faam zegt dat zij boven alles hare hooge roeping gevoelt als *Koningin!* Haar blik van achting op de ondergaande, haar oog van genegenheid voor de opgaande zon — beide zijn de uitwerkselen van de zoogenaamde „groote politiek!"

Louis Napoleon III, de man, met wien eens geheel Frankrijk, ja geheel Europa spotte — die vroeger niets deed, of het was dwaasheid, niets zeide, of het was bespottelijk — die daarom werd afgebeeld, zittende op de banken der Constitueerende vergadering met een slot op den mond, hem door zijne vrienden, uit vrees voor zotte-praat, aangelegd, — Louis Napoleon kwam dezer dagen te Dièppe en werd met zijne Gemalin met bloemen bestrooid — wat zeggen wij, onder bloemen als 't ware begraven! Wèl is het waarheid, wat reeds voor eeuwen werd gezegd: „de Fransche natie is de kwikzilverachtigste der wereld!"

„Welligt vraagt Rusland nog schadevergoeding van de Porte voor zijne promenade naar de Donau-Vorstendommen," was de voorspelling, die wij onlangs in dit *Overzigt* lieten hooren en die door menigeen met een ongeloovig oog werd gelezen. Het blijkt echter, dat onze profetie niet zoo geheel uit de lucht was gegrepen, immers men begint er reeds over te mompelen, dat Rusland de rekening opmaakt. Ook erlangt men hoe langer zoo meer zekerheid, dat het verzoeningsvoorstel der Mogendheden in vrij algemeene bewoordingen is gesteld, en vrees voor Rusland de pen der Potentaten heeft bestuurd. De zekerheid, die zij hadden, dat de Czaar tot elken prijs zou weten te krijgen, wat hij wenschte, deed hen speculeeren op zijne edelmoedigheid. Men liet hem de vrijheid, om veel te nemen, opdat hij, in 't gevoel zijner kracht zich met weinig zou vergenoegen. Weldra zal het blijken wat Rusland eischt. Jammer voor Turkije, dat Rusland zoo zelden om geld verlegen is, en heeft het dit noodig, zoo gemakkelijk op de Europesche beursen geholpen wordt, want dan zou de Czaar medelijden hebben met zijn politieken broeder, den Grooten Heer, die thans in droevigen geldnood zit en vergeefs rondziet naar een Rothschild. De Czaar zou dan voor 't oog van Europa zijne militaire rekening wel inleveren, maar die, bij niet-betaling, niet voldaan willen teekenen met de punt van het zwaard. Hij zou te vreden zijn met den Sultan te hebben *laten* doen wat hij eischte, na daarvoor eene plegtige *dankbetuiging* te hebben ontvangen!

De Egyptische vloot is eindelijk met eene groote statie de Dardanellen gepasseerd, heeft met veel gratie Constantinopel gecomplimenteerd, eene attentie die door de hoofdstad met salut-schoten werd vereerd en — 't moet niemand verwonderen als zij, geen geld aan boord hebbende, spoedig naar Egypte's onderkoning terugkeert. Trouwens wat die vloot nog ten behoeve van Turkije zou kunnen doen, is niemand bekend, tenzij de hoogwijze Divan iets buitengewoons op het oog heeft.

Met 1 September zou Weenen uit den staat van beleg geraken, waarin zij sedert 1848 verkeert. Men kan toch aan alles gewennen! In 1848 boog zich het Oostenrijksche Keizershuis als eene bies voor den stormwind der revolutie, en de Johannisberg, van waar de ijzeren wil eens Metternich's despotisch heerschte, schudde op zijne grondvesten. Wat hoog stond naar de wereld, vlugtte — wat gering was in de schatting des publieks, sprak op den toon des gezags ...... voor korten tijd toonde zich het volk mondig; de gevlugten keerden zich echter om, weder sterk geworden door den dwazen overmoed hunner vervolgers, trokken het zwaard der wraak, sloegen boeijen om de handen, voor wie ook het heiligste onrein was geweest en — om slechts één voorbeeld te noemen — een Weenen, waar de souvereiniteit des volks zich in hare grootste kracht en willekeur liet gelden, juicht nu, omdat het in 1853, door de opheffing van den staat van beleg, wat vrijer mag adem halen! Het zou feest vieren op 1 September! En waarom de staat van beleg opgeheven? Omdat de hoofdstad zich zoo verheugd en zoo dankbaar toonde bij de redding des Keizers, toen diens leven werd bedreigd door den dolk eens sluipmoordenaars! — Van *vrijheid* en *regten der menschheid* en *volks souvereiniteit* en zulke woorden meer uit den jare 1848, zal bij het wegnemen van het ijzeren dwangjuk gewis niet worden gerept. Maar toch zou Weenen feestvieren op 1 September, als het wordt onttrokken aan de heerschappij van den sabel!

In de kerkelijke kwestien, die thans een gedeelte van Duitschland in onrust brengen, nemen de verschillende Regeringen, daarin betrokken, eene meer krachtige houding aan, doch het laat zich nu reeds berekenen, dat Rome, als alles vereffend is, eene voordeelige rekening heeft op te maken. Dat is ook altijd het resultaat als men met de ultramontaansche partij in onderhandeling treedt.

De graan- speculanten brengen ook het hunne toe, om hier en daar spanning te veroorzaken tusschen de Regeringen en volkeren. Het Hessisch bewind heeft tegen die materiële onruststokers eenige straf-bepalingen vastgesteld, terwijl te Luik in Belgie, de gewapende Magt in activiteit moest worden gebragt tegen het geweld der menigte. In ons vorig *Overzigt* hebben wij op het dreigend gevaar en den misdadigen toeleg van sommige kwaad-gezinden gewezen, en het feit, 't welk wij zoo even noemden, deed zien, dat wij wel deden, de openbare aandacht daarop te vestigen.

De afdeelingen van de Eerste Kamer der Staten Generaal van ons Rijk onderzoeken het wets-ontwerp op de kerkgenootschappen. Het is te wenschen, dat ook dit gedeelte onzer wetgevende Magt het ontwerp tot wet make. Een afwijzend votum lokte welligt ontbinding dier Kamer en nieuwe verkiezingen uit, en wij gelooven dat een en ander in geen enkel opzigt wenschelijk is.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

Het *Bijblad* tot de *Staats-Courant* van 29 Aug. bevat de notulen van het verhandelde in het comité-generaal van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, gehouden 23 Julij j.l., betrekkelijk de ruiling der gedrukte stukken van de Kamer. Na beraadslaging is in omvraag gebragt het voorstel om alle ruiling van gedrukte stukken tegen dagbladen af te schaffen. Dat voorstel is aangenomen met 26 tegen 20 stemmen. De heer van Heiden Reinestein stemde *voor* en de heer v. d. Veen *tegen* het voorstel.

— Dezer dagen is de buurtmeester K., te Amsterdam, ontslagen, omdat hij zijne post is te buiten gegaan en van zijne betrekking misbruik heeft gemaakt om proselieten te maken voor zijn (roomsch) kerkgenootschap. Hij heeft namelijk meisjes, die tot de Hervormde Kerk behooren en te Veenhuizen verpleegd werden, doen overkomen, en haar in het Roomsche gesticht in de Kalverstraat eene plaats bezorgd. De zaak wordt door de bevoegde magt onderzocht.

Amsterdam, 30 Aug. Wij vernemen dat heden te 's Gravenhage is aangekomen eene kostbare equipage, door keizer Nikolaas aan H. M. de Koningin weduwe ten geschenke gegeven.

— De staat van begrooting der ontvangsten en uitgaven dezer stad voor 1854, zoo als die is ontworpen en aan den raad aangeboden, bedraagt in ontvangst en in uitgave de som van *f* 3,420,533,38$\frac{1}{2}$.

31 Aug. De afdeelingen van de Eerste Kamer der Staten-Generaal hebben gisteren een aanvang gemaakt met het onderzoek van het wets-ontwerp, strekkende tot regeling van het toezigt op de kerkgenootschappen. Heden zijn zij daarmede voortgegaan.

— Volgens het verslag, uitgebragt door de staats-commissie tot onderzoek en overweging van de doelmatigheid en uitvoerbaarheid der indijking en droogmaking van de Laauwerzee, zou de onderneming binnen vier en een half jaar of vijf zomersaizoenen kunnen voltooid zijn, terwijl de kosten op vier en een half millioen gulden worden geraamd; daar tegen over staat dat door landaanwinning en landverbetering eene bate van omstreeks vier millioenen zal worden verkregen; zoodat de kosten dit dadelijk voordeel slechts met een half millioen zouden overschrijden.

1 Sept. Heden morgen ten 4 uur arriveerde alhier Z. M. de Koning en gevolg. Z. M. had met een extra-trein den weg van 's Gravenhage herwaarts in één uur afgelegd. Z. M. heeft onmiddelijk zijne reis voortgezet naar Utrecht.

— Op Maandag 12 September aanstaande zal aan het locaal van het provinciaal bestuur te Utrecht worden besteed: de aanleg van de electro- magnetische telegraaflijn van Utrecht, over Kuilenburg en Bommel, naar 's Hertogenbosch, in drie percelen.

DE VERTELLER ENZ.

Zijn er niet meer zulke ongelukkigen in de Maatschappij?

Onlangs stond te Berlijn eene weduwe, Bertha B., eene bijna zeventigjarige vrouw voor de regtbank te regt. Zij was van een geringen diefstal beticht. Haar gelaatskleur was hoogbruin; kommer en lijden stonden in hare trekken te lezen.

Wie was deze vrouw? Zoo als zij nu voor u staat, een beeld vol ellende en misdaad, wendt uw blik of uit medelijden of uit gramschap zich van haar af. Zoo zag zij er echter niet altijd uit. Vòòr vijftig jaar schitterde dat nu verwelkte ligchaam door weelderigheid van voorkomen; hare oogen, wier glans door de armoê en ouderdom niet geheel uitgedoofd is kunnen worden, schoten eenmaal vonken, die alle mannenharten aan zich vast ketenden; haar neus, nu zoo hoog bruin, was eens als marmer zoo wit en stak uit door haar fijne, grieksche snede. Baronnen en graven zag zij eenmaal aan hare voeten geknield; zij kon over zooveel geld beschikken als zij wilde, en er was geen genot ter wereld, dat zij niet met volle teugen smaken kon. Toen zij den zomer haars levens zag naderen; dacht zij aan trouwen. De graaf van R., haar laatste minnaar, gaf haar een bruidschat, zoo schitterend mogelijk. Helaas, na weinige jaren was de schoone Bertha weduwe. Eene weduwe, bevallig als zij en slechts dertig jaar oud, kan weder in de wereld met eenige hoop optreden. Zoo deed zij. Op nieuw werd zij met open armen ontvangen. Maar alles heeft een einde; iedere bloem verflenst; ook Bertha's schoonheid was eindelijk uitgebloeid. Van dit oogenblik nam haar lot een treurigen loop. Zij moest ten laatste, met een zak op haar rug, door de straten dwalen om beenderen en lompen te zoeken en van het armbestuur ontving zij, iedere maand, eene kleine toelage.

President. — Gij zijt aangeklaagd uit een mand met bloemen een ruiker met viooltjes te hebben weggenomen. Bekent gij daaraan schuldig te zijn?

De aangeklaagde. — Ja, mijnheer de president, dat heb ik gedaan.

De president. — Wat bewoog u daartoe?

De aangeklaagde. — Mijne omstandigheden.

De president. — De omstandigheden mogen tot geen diefstal aanleiding geven. Verklaar u duidelijker; hebt gij het plan gehad, dien ruiker weg te nemen en voor u te behouden?

De aangeklaagde. — Mijnheer de president, ik heb in mijn leven een zeer verschillend lot gehad. Het is nu uit honger, dat ik gestolen heb.

De president. — Uit honger? Hoe kondet gij dien op die manier stillen. Naamt gij den ruiker niet veeleer weg, uit liefhebberij voor bloemen?

De aangeklaagde, (terwijl zij ontkennend haar hoofd schudde). — Dat doet men wel, als men twintig jaar oud is, maar op mijn ouderdom heeft men daar geen liefhebberij meer in. O, toen ik twintig jaar oud was, had ik niet noodig om bloemen te stelen? Neen, mijnheer de president, dat had ik toen niet noodig! — De aangeklaagde zweeg, zich blijkbaar moeite gevende, om den met geweld opwellenden tranenstroom te bedwingen. Eene zekere weemoedigheid verspreidde zich over haar gelaat, bij dit herdenken aan haar jeugd.

De president. — Waart gij voornemens den ruiker te verkoopen?

De aangeklaagde. — Neen gewis niet, ik wilde slechts in de gevangenis? Weet u, ik ben oud en van het armbestuur krijg ik maandelijks een thaler. Als ik dien ga halen, dan voegt men altijd mij toe: „het is nu waarschijnlijk wel voor het laatst, dat gij den thaler krijgt, want, iemand als gij, verdient dat niet." Toen ben ik op de gedachten gekomen, om wat te zien te verdienen, en ben op straat aan het zoeken gegaan van beenderen en lompen. Maar er zijn tegenwoordig zoo velen, die dat doen. Meestal is iemand je al vooruit en dan komt men te laat. Ik heb dus honger geleden, ja, mijnheer de president, ik heb veel honger geleden — zoodat ik op het laatst geen raad meer wist. — Gij moet stelen, zei ik tot mij zelve, — dan komt gij een tijdlang in de gevangenis, waar men u huisvesting, kleeding en voedsel geeft. Dat is dus de reden, waarom ik uit de mand van die vrouw die ruiker heb genomen en er meê ben weggeloopen, opdat men mij pakken en in de gevangenis brengen zou. Mijne innigste bede is het dus, mijne heeren, veroordeelt mij voor zoo lang mogelijk.

De antwoorden, die de oude vrouw gaf, getuigden van eene zekere beschaafde opvoeding; hare bewegingen gaven duidelijk te kennen, dat zij in de hooge kringen had verkeerd.

De regtbank in aanmerking genomen hebbende het weinig beteekenende van hetgeen zij gestolen had, veroordeelde haar slechts tot eene gevangenisstraf van eene maand. Zij kreeg dus haar zin niet.

Dwalen ook niet ten onzent zulke vrouwen door onze steden rond en waar is de hand, die haar hulpvaardig wordt aangeboden?

Voorzeker, die ongelukkigen verdienen de meeste zorg van de overheid, want zij zijn de meest hulpbehoevenden.

Naar men verneemt, zal Z. K. H. de prins van Oranje, ter gelegenheid van zijnen dertienden verjaardag, op aanstaanden Zondag als 1e luitenant van het regement grenadiers en jagers, aan de troepen, welke zich in het kamp van Zeist vereenigd hebben, voorgesteld worden.

Zwolle, 28 Aug. In de gemeente Doornspijk, buurtschap Aperloo, op het daghuurders erfje, bewoond door G. F. Holstege, staat thans een akker ter grootte van een halven bunder met boekweit te bloeijen en te rijpen, die wegens derzelver buitengewone hoogte, van gemiddeld zeven Amsterdamsche voeten (omtrent 2 Ned. el), de aandacht der overige dorpelingen tot zich trekt. De akker waarop deze boekweit groeit, is eerst sedert 1847 van gewonen heidegrond in kultuur gebragt, en was het vorige jaar met rogge bezaaid geweest.

— Bij gelegenheid van het maken eener put bij de hoofddeur van de Groote of Michaëliskerk te Zwolle, heeft men dezer dagen meer dan dertig bekkeneelen gevonden en een groote hoop beenderen van menschen, zonder dat men daarvoor het noodige hout van kisten ontdekte.

Naar alle waarschijnlijkheid zijn dit de overblijfselen van de honderd en drie gildemeesters, die in den nacht volgende op St. Luciedag in 1416 op de Groote Markt alhier werden onthoofd, en, zoo als van Hattum, in zijne *Geschiedenis van Zwolle,* verhaalt, in het Portaal van de St. Michaëliskerk, aan de zijde van de Groote Markt, ter aarde besteld zijn. Ook in de vorige week zijn er verscheidene bekkeneelen en beenderen gevonden.

Steenwijk, 29 Aug. In deze en de naburige gemeente Steenwijkerwold valt de rogge zoodanig tegen, dat de meeste boeren niet meer dan hun gerief voor de huishouding hebben, en niet voor paardevoer, waartoe hier anders veel rogge gebezigd wordt.

Waardhuizen, 30 Aug. Als eene bijzonderheid kan gemeld worden, dat alhier een perzikboom gevonden wordt, die voor de derde maal in dit jaar in vollen bloei staat.

Beest, 30 Aug. De boekweit, die in groote hoeveelheid in deze streek gevonden wordt, belooft eene buitengewone opbrengst: de landbouwers kunnen zich niet herinneren dat dit artikel ooit zoo sierlijk en zwaar te veld gestaan heeft. De boonen en haver staan minder gunstig, doch de weêrsgesteldheid kan noch veel toe- of afdoen. Wat de aardappelen betreft, die stukken welke aangetast zijn door de ziekte, schijnen weinig te zullen lijden, want ondanks het loof geheel weg is, bespeurt men dat de knol in wasdom toeneemt, zelfs bemerkt men dat de aangetaste aardappelen nieuwe uitspruitselen geven. In sommige streken der Betuwe vindt men stukken, die geheel vrij van de ziekte zijn. In het geheel kan men omtrent de veldgewassen gunstig berigt geven.

Sneek, 26 Aug. Is alles thans duur wat de Friesche greidboer produceert, dan is zulks wel bijzonder het geval met de kaas. Zoodanig eenen hoogen prijs, bij aanhoudendheid, in den besten tijd van het gemaak, heugt wel niemand. Ligt dit ook aan den uitvoer? Dit wordt door sommigen in twijfel getrokken, en zij beweren, dat een minder gemaak, dan wel vroeger, hier vooral den prijs doet stijgen.

Rouveen, 31 Aug. Alhoewel de ooijevaars, uiterlijk tegen het midden dezer maand hier zeldzaam worden aangetroffen, dewijl zij, als trekvogels, dan deze streken gewoonlijk hebben verlaten, heeft men echter gisteren alhier nog een aantal gezien. Men bespeurt hier reeds veel wild en voorspelt eene voordeelige jagt.

Hulst, 28 Aug. De commissaris des konings in deze provincie doet thans zijne rondreis door dit gewest. Deze reis gelijkt wel een zegetogt, overal waar Z. E. komt zijn de straten met groen en eereboogen versierd, en steken vlaggen uit de huizen der ingezetenen. Eerewachten te paard van 30 tot 100 man geleiden Z. E. van de eene gemeente tot de andere, en op de plaats waar Z. E. overnacht, ziet men des avonds luisterijk illumineren.

Groningen, 1 Sept. Dingsdag avond ongeveer 9¼ uur is er brand ontstaan in de boerenplaats *groot Vinkhuizen* genoemd, gelegen tusschen deze stad en Hoogkerk, wordende in eigendom bewoond door den landbouwer Jacob Rudolfs Leutscher. De bewoners, welke reeds te bed lagen, werden op dat oogenblik door den knecht gewekt, die nog afwezig was en bij het naar huis keeren ontdekte, dat de achterbehuizing in vlam stond. Oogenblikkelijk werden de meubelen uit de woonkamers gered en 't geen verder nog te redden was; de brand nam echter dadelijk zoo in hevigheid toe, dat aan blusschen niet te denken viel, zoodat dan ook de geheele schuur, die eene lengte had van 95 en eene breedte van 50 voet, benevens de keuken en karnkamer, 90 voeren hooi, ter waarde van ƒ1500, twee varkens, eenige hoenderen, benevens bijna al de karn- en melkgereedschappen en de kleederen van de meid eene prooi der vlammen zijn geworden; alleen de woonkamer is staande gebleven.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

De Fransche dagbladen deelen, dezer dagen, wederom eenen brief mede van den heer Place, den consul van Frankrijk te Mossoul, betreffende de oudheidkundige nasporingen, waarmede hij door de Fransche regering in dat voor de bijbelsche geschiedenis belangrijke oord belast is. Uit dien brief blijkt, dat hij de opdelving in de wijd uitgestrekte puinhoopen van Ninivch voortzet, maar op een belangrijk punt gestuit is, door eene bijbelsche overlevering van hooge oudheid. Er ligt namelijk tegenover Mossoul een door menschenhanden daargestelde heuvel, die blijkbaar zeer belangrijke overblijfselen van de Assyrische oudheid moet bevatten; maar de heer Place mogt daaraan niet roeren, omdat die plek bekend stond, als de grafplaats van den profeet Jona, en uit dien hoofde door de gansche bevolking als een gewijd oord vereerd werd. Hij vernam bij deze gelegenheid, dat het aandenken van dien profeet nog op eene andere wijze wordt levendig gehouden. „In de vorige week — schrijft hij — heeft de stad Mossoul drie dagen gevast en vervolgens eenen vreugdedag gevierd, tot herinnering der boetedoening, die door den profeet aan de bewoners van Ninivch werd opgelegd. Dit gebruik wordt hier sinds eenen onheugelijken tijd in acht genomen; en als ooggetuige kan ik u verzekeren, dat eene geheele stad jaarlijks een der oudste feiten van de bijbelsche historie herdenkt. Ook de Mohamedaansche inwoners vieren dit feest op denzelfden dag, als de Christenen.

— In de stad Rheims heeft eene aankondiging van het gemeentebestuur veel opzien verwekt. Het hoofd luidt: Verkoop van mobilaire goederen. De aankondiging bepaalt, dat de verkoop plaats zal hebben op de Groote Markt, ten overstaan van de maire. Die mobilaire goederen nu zijn, het schavot. De stad Rheims van een scherpregter beroofd zijnde, heeft hare regering besloten, de guillotine te doen veilen, Het schavot is in openbare veiling voor 50 fr. verkocht aan een jong mensch, die het onmiddellijk op de plaats zelve van den verkoop heeft doen verbranden.

Parijs, 28 Aug. De keizer en de keizerin bevinden zich in goeden welstand te Dieppe. Het is den keizer bijna onmogelijk zijn incognito aldaar te bewaren, hoe gaarne hij het ook wenscht. De volgende anecdote is te Dieppe het onderwerp der gesprekken. Toen de keizer en de keizerin in die stad aankwamen, werden zij bijna bedolven onder eene massa bloemen die hun, meer bepaald door de dames, werden toegeworpen. De keizer wilde met een beleefden groet hiervoor zijnen dank betuigen en stond in zijn rijtuig op, en in het oogenblik dat hij zijnen hoed in de hand hield, kwam een uit een venster geworpen ruiker met zoo veel kracht op den hoed neder, dat deze uit 's keizers hand viel en op de straat rolde. De keizer moest blootshoofds naar het stadshuis rijden.

— Te Parijs heerscht eene soort van cholerine, die van zeer ligten aard is en niet de minste bezorgdheid behoeft te verwekken. De ongesteldheid bestaat in pijn in de ingewanden, gevolgd door stoelgang; haar duur is slechts eenige dagen. Slechts bij enkele personen, die er in hevigen graad door waren aangetast, waren de gevolgen doodelijk.

— Uit eene daarvan opgemaakte statistiek blijkt, dat het vierde gedeelte der Parijzenaars de bevolking der gasthuizen enz. vormt. In een tijdsverloop van één jaar heeft de stad Parijs 90000 zieken in de hospitalen te verplegen; zij moet 78000 openbare armen ondersteunen en voorts in het levensonderhoud van 18500 oude lieden en 17 à 19000 vondelingen of weezen voorzien! In 1852 heeft een en ander eene uitgaaf vereischt van 13,345,529 francs.

— Den 23sten dezer is een nieuwerwetsche pelgrimstogt naar het Heilige Land ondernomen. Eene Fransche stoomboot-maatschappij had namelijk aangeboden, passagiers van Marseille over Alexandrië naar Jaffa en terug te voeren voor eene som van slechts fr. 1000. Van de zijde der kerkelijke overheid is deze speculatie aangemoedigd; en thans is de eerste „godsdienstige karavaan" van Marseille vertrokken; zij bestaat uit een veertigtal personen, waaronder eenige geestelijken. Vóór het vertrek hebben de pelgrims eene opzettelijk voor hen ingerigte mis en avondmaalsviering bijgewoond.

29 Aug. Ter beurze van gisteren heeft het losse gerucht, dat de door de Porte in het Weener ontwerp gebragte wijzigingen niet van zoo geringen aard waren als men had berigt, eene daling veroorzaakt.

— De keizerin is eene groote liefhebster van het biljardspel; van alle personen aan het hof is zij de beste speelster, ook geeft zij aan ieder een zeker aantal punten voor.

30 Aug. De *Moniteur* bevat eenige regelen ter opheldering van den waren stand van den oogst, en ter gerusstelling van hen die ten deze nog vrees mogten koesteren; ook wordt daarin het onraadzame aangetoond van den door sommigen gewenschten maatregel tot verbod van uitvoer. Hoewel de vele aanvoeren van het buitenland onvermijdelijk den prijs der granen binnen kort zullen moeten doen dalen, zoo houdt echter de stad Parijs, in aanmerking nemende, dat het tijdstip dier daling niet zoo met zekerheid kan worden bepaald, zich, even als ten jare 1846, reeds onledig met het nemen van buitengewone maatregelen, opdat de arbeidende en behoeftige klassen niet meer dan 80 centimes (40 cts) voor de 2 kilogr. brood behoeven te betalen, zullende namelijk supplementaire bons worden uitgereikt. Voorloopig is tot dit doel de som van 3 millioen op de begrooting der stad gebragt, doch men is nog niet besloten of de maatregel reeds den 1 September, dan wel later zal in werking treden. In 1846 vereischte hij eene uitgave van 9 millioen.

— De algemeene raad van Lot-et-Garonee heeft het kaartspel op de openbare plaatsen van bijeenkomst verboden.

— De verschijning der komeet heeft een oud scheepskapitein in de nabijheid van Bordeaux tot het besluit gebragt, zijn huis te laten afbreken en in een kelder te gaan leven, omdat de komeet volgens hem noodwendig hevige aardbevingen moet te weeg brengen.

DUITSCHLAND.

De te Berlijn genomen proeven, om gekleurde zijde regtstreeks van zijwormen te verkrijgen, hebben den besten uitslag geleverd. Om daartoe te geraken, vermengt men het voeder der zijwormen met kleurstoffen, voordat die diertjes zich tot poppen vormen. Men mengde eerst indigo in behoorlijke mate onder de moerbeziënbladeren, die tot voeding der wormen bestemd waren, en verkreeg daardoor blaauwe popjes. Het is echter moeijelijk kleurstoffen te vinden, die onder dat voeder kunnen worden gedaan, zonder het schadelijk te maken.

— In het hertogdom Brunswijk is het besluit uitgevaardigd, dat voortaan de doodstraf niet in het openbaar zal voltrokken worden, maar op eene ommuurde plaats en alleen in het bijzijn van daartoe benoemde getuigen.

Weenen, 27 Aug. Al de berigten uit Ischl betreffen de feesten van het hof bij gelegenheid van 's Keizers verloving. Op een bal dat den 17 door de aartshertogin Sophia te Ischl werd gegeven, zag de Keizer voor het eerst zijne nicht prinses Elisabeth van Beijeren, en de eerste indruk dien zij op hem maakte was zoodanig, dat hij onmiddellijk besloot haar tot echtgenoot te nemen. Des anderendaags begaf de Keizer zich in persoon tot de hertogin Louise Wilhelmina van Beijeren, aan wie hij de hand harer dochter vroeg. De vader, spoedig hiervan onderrigt, haastte zich naar Ischl te komen, en het ouderpaar gaf zijne toestemming. Het huwelijk zal in Mei des volgenden jaars worden voltrokken.

28 Aug. Den 1 September e. k., den dag waarop de staat van beleg van Weenen een einde neemt, zal de burger door eene algemeene illuminatie hare vreugde aan den dag leggen.

— Men weet, dat de oostenrijksche regering aan de europesche mogendheden eene memorie heeft ingediend betrekkelijk tot de zaak van den hongaarschen uitgewekene Koszta te Smirna. Thans verneemt men, dat die regering nadere stappen in deze aangelegenheid zal doen, en bepaald aan het amerikaansche bewind zijne verklaring afvragen, of het de beginselen van het volkenregt huldigt, zoo als die in Europa algemeen zijn erkend en aangenomen, met betrekking van de bescherming of de niet-bescherming der onderdanen langs den weg van wedervergelding.

— Er is hier een school opgerigt, ter vorming van goede en eerlijke vrouwelijke dienstboden. Ze telt thans reeds 295 leerlingen, die onderwijs ontvangen in godsdienst, lezen, schrijven en rekenen, in naaijen en andere nuttige handwerken.

— De stedelijke raad van Berlijn heeft eene som van 1500 thaler uit de stadskas bewilligd tot goedmaking der kosten van het Protestantische congres of den zoogenaamden kerkdag, die op den 20 September aanstaande en de drie volgende dagen te Berlijn zal worden gehouden; en men verzekert dat de raad daarmede voldaan heeft aan eene wenk van de zijde des Konings, welke die vergadering min of meer het karakter eener van overheidswege erkende vereeniging wenschte te zien aannemen. De kerkdag kan, gelijk men weet, geen ander dan een zedelijk gezag uitoefenen; het is eene vergadering van Protestanten, leeken en geestelijken, uit de onderscheidene landen van Duitschland telken jare, in eene of andere groote stad, geheel uit eigen beweging zamenkomende met het doel om onderling te overwegen wat er gedaan kan worden om het geloof en het kerkelijk leven onder de Protestanten aan te kweeken. Het eerste is zoodanige vergadering te Frankfort gehouden in het jaar 1848, toen de kranke staat der burgermaatschappij, zoo als die in de revolutie-stormen aan het licht kwam, velen het ontoereikende van uiterlijke dwangmiddelen en de behoefte aan een innerlijk geneesmiddel deed gevoelen; en de kerkdag is een der weinige scheppingen van 1848 die hebben stand gehouden. Hij is sedert telken jare bijeengekomen, eerst te Wittenburg, toen te Stuttgart, daarna te Elberfeld en in 1852 te Bremen. Ongeveer op denzelfden tijd als dit congres te Berlijn gehouden wordt, zullen te Weenen afgevaardigden van de voornaamste Katholieke vereenigingen van Duitschland zamenkomen.

Berlijn, 29 Aug. De Minister van koophandel heeft aan de provinciale en gemeentebesturen bij circulaire aangeschreven, streng te waken voor de uitvoering der wet, waarbij bepaald wordt, dat de kinderen in de fabrieken niet langer dan zes uren daags mogen werken.

— De zaak der gemengde huwelijken schijnt een nieuw tijdperk te zijn ingetreden. De *Köln. Zeit.* berigt op stellige wijze, dat het hof van Rome de verzekering heeft gegeven, dat met betrekking tot die huwelijken in Pruissen de meest mogelijke verdraagzaamheid zal worden in acht genomen. In dit geval zullen zekere prelaten wel den ijver moeten doen verflaauwen, waarmede zij zijn te werk gegaan, en waartegen de Pruissische regering zich zoo krachtig heeft verzet.

30 Aug. Men schrijft uit Warschau van 26 Aug., dat de israelitische gemeente aldaar, ter eeuwige gedachtenis van het vijftigjarig jubileum van vorst Paskewitsch als krijgsoverste, eene door vrijwillige bijdragen bijeengebragte som van 3750 zilv. roebels in de bank heeft gedeponeerd, bestemd om de rente (150 zilv. roeb.) jaarlijks tot bruidschat eener arme bruid aan te wenden, en wel in het eene jaar voor eene israelietische en in het andere jaar voor eene christen-bruid.

— De voor eenigen tijd opgerigte berlijnsche vereeniging tot het zenden van duitsch-protestantsche geestelijken naar Noord-Amerikas westkust zal eerlang haren eersten zendeling derwaarts afvaardigen.

31 Aug. Tot eergisteren middag waren alhier door de cholera aangetast 52 personen; tot gisteren waren bijgekomen 14, te zamen waren bijgekomen 66 lijders, waarvan 46 zijn gestorven.

Frankfort, 27 Aug. Afgevaardigden van Bern, Uri, Schwyz en andere belanghebbende kantons zijn thans in Lucern vereenigd, om te beraadslagen over het aanleggen van een spoorweg over den St. Gothard.

— De toevloed van vreemdelingen vermeerdert dagelijks in Zwitserland, bijzonder in Interlaken, waar H. M. de Koningin der Nederlanden en nog meer andere vorstelijke personen thans vertoeven.

Keulen, 29 Aug. Te Bern spreekt men op nieuw van de beslechting der geschillen met Oostenrijk. De bondsvergadering zou daartoe aan Sardinië verzoeken, de uitgeweken Capucijner monniken in een zijner kloosters op te nemen.

ENGELAND.

Londen, 29 Aug. De koningin en het koninklijk gezin zijn van Holyhead naar Ierland vertrokken en in goeden welstand op de reede van Kington, de haven van Dublin, aangekomen. Zij zijn met veel gejuich ontvangen.

— Het comité hetwelk benoemd werd tot beraadslaging over de invoering van het decimaal stelsel, heeft besloten om het pond sterling onaangeroerd te laten, doch zal de intrekking van eenige zilveren munt, en de uitgifte van nieuwe en van koperen vereischt worden.

— Dezer dagen is te Glocestershire verkocht de verzameling van wijlen lord Ducie, een der beroemdste veefokkers van Engeland. Bijna nooit had men dergelijke verzameling van ossen, koeijen, schapen en ander vee, benevens pluimgedierte gezien. De verkooping werd dan ook door 3000 personen bijgewoond. Alleen den eersten dag bragt de verkoop van koei-

ALLERLEI.

Te Weenen is eene hoeveelheid zaad van de zeep-plant uit Californië aangebragt, met hetwelk proeven tot aankweeking zullen genomen worden. In Californië groeit deze plant in het wild; hare bladeren ontwikkelen zich eerst in het midden van November, 6 weken na de intrede van den regentijd. De plant wast niet hooger dan een voet, en verdort in Mei; de gezette bloembol blijft echter frisch; iedere bol geeft een schoonen zeepbal, welke, na den bast er te hebben afgenomen, als zeep gebruikt wordt. De botanische naam dezer plant is *Phalangium promeridianum.*

—

Uit de berigten uit Kairo van 2 Aug. ontwaart men, dat de zending van Egyptische hulptroepen naar Konstantinopel vertraagd is geworden. Men schrijft van daar: „De ligtingen van manschappen worden met ijver voortgezet; sterke transporten, zoowel van amunitie, als soldaten, worden naar Alexandrie gezonden. Daar de Nijl echter niet zoo hoog gestegen was, dat men de sluizen in het kanaal van Atfeh naar Alexandrie kon openstellen, zoo ging met het uit en weder inschepen veel tijd verloren, en daar de verdere waterstand van het kanaal nog zeer laag is, kon de overscheping slechts in kleine barken geschieden, 't welk eene belangrijke vertraging veroorzaakte. De onderkoning Abbas Pacha ontving onlangs bevel uit Konstantinopel om de verzending van troepen te bespoedigen, en men besloot eenige troepen vooruit te laten trekken. Er gingen dien ten gevolge 3000 man van Atfeh naar Damiette, om aldaar ingescheept te worden, en de pacha begaf zich derwaarts om de verzending te bespoedigen. Naar echte Turksche wijze, had men geene genoegzame toebereidselen tot de reis gemaakt, en in plaats van voor 5, slechts voor 2 dagen provisie medegenomen. Op den 3en dag hadden de 3000 man geene levensmiddelen. Zonder de toevallige tegenwoordigheid van Abbas Pacha, zoude waarschijnlijk een gedeelte der troepen van honger zijn omgekomen. Men poogde in den beginne die nalatigheid voor den pacha te verbergen, doch dit was slechts voor één dag. Zijne woede was niet te bedaren, toen hij dit verzuim vernam. Hij deed aan meer dan 200 personen, waarbij vele van hoogen rang, officieren, enz., op eenen dag de bastonade toedienen, waarvan er 7 onder de strafoefening zijn bezweken. Hij deed daarop in den geheelen omtrek alle levensmiddelen met geweld in beslag nemen, en zoo bewaarde hij de troepen voor hongersnood.

—

Men meldt uit Vlijmen van den 24 Augustus. Sedert eenige dagen maakt eene spookgeschiedenis op het kerkhof der Protestanten alhier, het onderwerp van alle gesprekken uit, en heeft bij de tegenwoordige spanning tusschen de Protestantsche en Roomsch-Katholieke bevolking eene geduchte sensatie verwekt. Zie hier den hoofdzakelijken inhoud dier historie:

Eene Protestantsche vrouw tot de gegoede burgerklasse behoorende, was voor eenige dagen gestorven en werd op genoemd kerkhof, dat naast het Roomsch-Katholiek kerkhof gelegen is, en daarvan slechts door een heg of heining is afgescheiden, begraven; weinige dagen daarna, werden des nachts op meergenoemd kerkhof schrikbarende gezigten en zoogenaamde geestverschijningen waargenomen, die zich aldaar telkens vertoonden en onder de bevolking zoo veel schrik verspreidden, dat niemand in de nabijheid van het kerkhof zich meer durfde wagen. Die gezigten en verschijningen vertoonden oogenschijnlijk vurige of vlammende doodshoofden en hagelwitte geesten, in de gedaante van katten, die zich heen en weer, naar allerlei rigtingen, over het kerkhof bewogen. Allerlei sprookjes werden betrekkelijk die spokerijen onder de bevolking in omloop gebragt; onder anderen verhaalde men, dat de ziel van de overledene vrouw in het graf geen rust had, maar ook daar nog door den satan geplaagd en vervolgd werd, dat die helvorst op het kerkhof hare gepijnigde ziel wilde vangen, doch dat zulks in de nabijheid van een Roomsch-Katholijk kerkhof niet gemakkelijk ging, enz., enz. Dat deze sprookjes bij eene ligtgeloovige en verschrokken menigte veel geloof vonden, behoeft naauwelijks gezegd te worden; algemeen had men dan ook medelijden met de arme geplaagde ziel der goede overledene vrouw, en werden ten hare behoeve vele gebeden ten hemel gezonden. Een wakker en onverschrokken molenaars-gezel echter kwam op zekeren avond tot het besluit, het kerkhof te gaan bezoeken en te zien, of alles wat hij had vernomen, overeenkomstig de waarheid was; met eenen dikken knuppel gewapend, begaf hij zich in den donker geheel alleen derwaarts; naauwelijks is hij aan het kerkhof genaderd, of ziet, een doodshoofd (schedel) met vurige oogen en vlammenden mond, beweegt zich heen en weer voor zijne oogen en wordt door eene witte gedaante achtervolgd. Koelbloedig begeeft hij zich nader bij, en is voornemens de spoken door middel van zijnen knuppel te verdrijven; ten dien einde begeeft hij zich midden op het kerkhof, doch eer hij zijn voornemen kon volvoeren, struikelt hij over een ijzerdraad, die even boven den grond, dwars over het kerkhof, gespannen was, terwijl van achter eene nabijstaande heg, schielijk een man te voorschijn kwam, die uit al zijne magt op den loop ging; de molenaars-gezel liet de spoken op de plaats en achtervolgde dien man; nabij zijne woning greep en erkende hij

jen, 9300 pd. st. (ƒ 111,600) op. Als een bewijs, hoe hoog men het vee schatte, dient dat 62 stuks hoornvee 8916 guineas (ƒ 112,341) opbragten. De varkens, 38 in getal met twee zeugen en biggen, golden over de ƒ 8000. Een everzwijn gold 62 guineas (ƒ 781). Eene der koeijen, *de Hertogin* genaamd, bragt ver over de ƒ 7000 op. De schapen werden van ƒ 25 tot ƒ 108 per stuk verkocht. Ook het pluimgedierte liep zeer hoog.

— Tot schetsing van den zonderlingen maatschappelijken toestand der goudproducerende kolonien van Australië, wordt door de Londensche *Times* een artikel medegedeeld uit het kerkelijk dagblad van Melbourne, hetwelk onder de leiding der aldaar gevestigde Anglicaansche geestelijken geschreven wordt. Het is een smeekbede om hulp voor de vele fatsoenlijke lieden die naar Australië verhuisd zijnde om fortuin te maken, aldaar het goudgraven te zwaar vinden, bij het zoeken van een ander werk voor bruikbaarder lieden moeten achterstaan, en door het nijpende gebrek dubbel zwaar gedrukt worden. Zij worden vermaand geen werk, hoe gering ook, zoo als schoenpoetsen of steengruizelen, beneden zich te achten. Van den anderen kant worden de arbeidslieden en handwerkers die door zwaren arbeid tot welstand gekomen zijn, aangespoord zich de fatsoenlijke lieden aan te trekken en hen om hunne aanvankelijke onhandigheid niet van zich te stooten. „Herinnert u — zoo wordt hen toegevoegd — dat gij zelve eens knechten waart in Egypteland: gij weet hoe hard het slavenwerk valt." De *Times* voegt hierbij de volgende opmerking: „In Melbourne is eene *tentenstad*, waar vele duizenden menschen onder tenten nabij de goudgroeven leven. Daar ziet men letterlijk tien duizend dames en heeren van gebrek omkomen om dat zij geen nuttigen arbeid kunnen verrigten."

BELGIE.

Brussel, 29 Aug. Bij koninklijk besluit van gisteren zijn granen en meel vrij van invoerregten verklaard.

30 Aug. Gisteren avond had te Luik een volksoploop plaats, veroorzaakt door de ontevredenheid der lagere klasse over de duurte van het brood. Van verscheidene huizen werden de glasruiten ingeworpen en uit eenige geweerwinkels werden wapenen geroofd. De gewapende magt kwam tusschen beide en herstelde spoedig de orde, die tot heden middag 12 ure niet weder is gestoord.

— De ondernemer der Brusselsche stierenspelen heeft den prijs der toegangkaarten voor het publiek reeds moeten verlagen. Het schijnt dat deze Spaansche volksvermakelijkheid, welligt omdat zij zooveel minder bloedig gemaakt is, in noordelijker landen niet in den smaak valt.

— Alhier heeft een knaap van 11 á 12 jaren zich door ophanging van het leven beroofd.

— In de omstreken van Jupille, een luiksch dorp, is angst en schrik verspreid door de aanwezigheid van eene hyena, ontloopen, naar men zegt, uit eene menagerie, die tijdens de kermis te Aken, zich aldaar bevond.

ITALIE.

Volgens berigten van Turin baart aldaar in de wetenschappelijke kringen eene nieuwe en kunstige aanwending der electriciteit veel opziens. De ridder Bonnelli van Turin, directeur der Sardinische telegrafen, heeft namelijk electrische weefgetouwen uitgevonden, bestemd om met meer voordeel de weefgetouwen à la Jacquart te vervangen. Bijzonderheden betreffende deze uitvinding ontbreken nog.

— Volgens brieven uit Rome van 23 Aug., houdende nadere bijzonderheden over het jongste komplot, had Mazzini den laatsten dag van het Karnaval gekozen om zijne misdadige poging ten uitvoer te brengen. Volgens zijne berekening zouden de Fransche soldaten den 15 in de kroegen verspreid zijn en half beschonken den naamdag huns Keizers vieren, terwijl de hoofdofficieren bij die gelegenheid bij den Franschen gezant zouden worden onthaald. Dit was de oorzaak van de aankomst der romeinsche democraten op het strand, die, zoo als reeds is gemeld, in hechtenis werden genomen. Men zegt dat 100 personen, meestal voormalige ambtenaren der romeinsche republiek, zijn gearresteerd.

— Te Turin is eene dame, in eene der levendigste straten en bij helder lichten dag, verbrand. Een man had een lucifer waarmede hij zijne cigaar had aangestoken, uit onvoorzigtigheid op haar katoenen kleed geworpen, dat terstond in vlam geraakte. In hare wanhoop begon zij te loopen, waardoor het vuur nog meer toenam, tot zij dood nederviel.

ZWEDEN.

Hoewel de cholera thans ook in Stokholm, Christiania, Laurvich, Gothenburg en in vele andere steden van Zweden en Noorwegen uitgebroken is, zoo laten het ministerie van marine, en het handels-collegie niet na alle mogelijke maatregelen te nemen, ter afsluiting van die plaatsen, waarin de cholera heerscht, of welke van dezelve verdacht worden. Talrijke quarantaine- verordeningen worden dan ook bij voortduring afgekondigd.

CHINA.

Men verneemt, dat te Hong-Kong eene levendige sensatie ontstaan is door de aankomst aldaar van een Russisch eskader, bestaande uit een fregat van 52 stukken en twee stoombooten van 10 en 4 stukken, en dat aldaar levensmiddelen zal innemen. Dit eskader zal verder koers zetten naar Japan en in overeenstemming handelen met de Amerikaansche scheepsmagt aldaar. Men wil daardoor de Chinezen eigenlijk maar toonen, dat de vreemdelingen de magt bezitten, om datgene te nemen, wat men hun niet goedwillig wil toestaan.

SPANJE.

Een particuliere brief van Barcelona houdt in, dat bereids een traktaat tusschen Spanje en Mexiko zou zijn gesloten, om laatstgemeld land weder bij eerstgenoemden staat te brengen, en dat de stukken reeds zouden zijn geteekend door generaal Canedo en door Santa Anna, toen deze laatste door Havana trok.

TURKIJE.

Algemeen wordt het bevestigd, dat de wijzigingen, welke de Porte in het ontwerp tot schikking heeft gebragt van weinig beteekenis zijn.

— Sultan Abdul-Medjid is eerst 30 jaar oud, en heeft reeds 15 als wettig erkende kinderen, waaronder 2 sultans-tweelingen, geboren in 1850: die vijftien kinderen zijn 5 dochters en 10 zoons. In 1840 werd hij 3 maal vader; in 1842 ook 3 maal; 2 maal in 1844 en 1 maal in 1846, in 1848 weder 2 maal, 1 maal in 1849 en 3 maal in 1850.

— Volgens het oostenrijksche dagblad *die Presse*, heeft de Sultan aan alle hoofdofficieren der engelsch-fransche vloot in de Besika-baai de decoratie der nieuw gestichte orde van Metschidie toegezonden.

DENEMARKEN.

Volgens een te Hamburg verspreid gerucht, waaraan echter geen onvoorwaardelijk geloof mag worden gehecht, zou Koning Frederik VII van Denemarken besloten hebben afstand te doen van den troon, en ook de naaste erfgenaam der kroon de erfprins Ferdinand, 's Konings oom, van zijn regt op opvolging afzien, zoodat de prins van Denemarken, prins Christiaan van Glucksburg, onmiddelijk als Koning van Denemarken zou worden uitgeroepen. Ook zegt men, dat Koning Frederik VII in onderhandeling is over den aankoop van drie groote landgoederen in Sleeswijk voor de gravin Danner, en na zijnen afstand zelf in Sleeswijk zich zal vestigen.

Konstantinopel, 22 Aug. De overste Ruff vertrekt heden naar Weenen, hij heeft in last om den keizer namens den Sultan warmen dank te betuigen, voor zijne bemiddeling in de geschillen tusschen Turkije en Rusland.

NOORD-AMERIKA.

De reuzen cederboom van Calaveras in Californie zal niet gespaard worden door de winzucht, daar er timmerhout van gemaakt wordt. De hoogte van dien boom is 285 voeten en de groei regtstandig zonder uitbottingen. Men schreef onlangs dat de schors, die veertien duim dik is, werd afgeschild om naar de tentoonstelling te New-York gezonden te worden.

— De amerik. stoomboot *Niagara*, die 16 Aug. New-York verliet, brengt in Engeland geen specie, maar het bijzondere en treurige nieuws van het overlijden van bijna 200 personen, ten gevolge der verschrikkelijke hitte in genoemde stad. De thermometer wees van 90 tot op 102 graden.

— Het schijnt zeker dat de zaak van Koszta te Smirna ernstige gevolgen zal hebben. De heer Marcy zou, naar men verneemt, in last hebben bekomen van nu aan in naam der Vereenigde Staten het beginsel te handhaven, dat het verklaarde voornemen om burger der Vereenigde Staten te worden, regt geeft op de bescherming der amerikaansche regering.

— Te New-Orleans waren in twee weken ongeveer 2800 menschen aan de gele koorts overleden.

— Op de tentoonstelling te New-York (die niet bijzonder schijnt te slagen), vindt men een drukpers, die ongesneden papier van eenen cilinder rolt, snijdt, drukt en vouwt en dertig duizend afdrukken per uur levert. De twee zijden van het blad worden gelijktijdig gedrukt, en de snelheid van werking kan nog veel vermeerderd worden boven de gemelde opgave.

— Men schat de Chinesche bevolking in Californie op 25,000 zielen. Het schip *Uncle Tom* heeft onlangs een chineesch tooneelgezelschap te San Francisco aangebragt, bestaande uit 50 personen.

— Men leest in de dagbladen der Vereenigde Staten van Noord-Amerika het volgende: James B. Barnett, een kleurling heeft een proces ingesteld tegen de bestuurders der medische school van New-York, om hen te verpligten hem den titel van geneesheer (*physician*) te geven. Uit de dagvaarding blijkt, dat de heer Barnett is *bachelor* van de New-Yorksche universiteit, dat hij de geneeskunde onder leiding van de uitstekendste geneesheeren dier stad heeft beoefend en dat hij geregeld alle collegiën van genees- en heelkunde heeft bijgewoond. Toen hij echter wilde promoveren, werd hij niet toegelaten *omdat hij een kleurling was*. De beklaagde bestuurders ontkennen het feit niet, maar weigeren aan het verzoek van Barnett gevolg te geven, omdat de reglementen en gebruiken hunner instelling niet gedoogen aan eenen neger den titel van docter in de geneeskunde te verleenen. Men ziet met gespannen verwachting de regterlijke beslissing te gemoet.

WEST-INDIE.

In het Surinaamsch weekblad van den 10 der vorige maand komt voor eene strenge policie-verordening, waarbij de Surin. ingezetenen ten ernstigste worden gewaarschuwd in hunne huizen of erven geene slagen of andere ligchaamsdwang aan hunne slaven uit te oefenen, zullende op de overtreders zonder aanzien des persoons, de wettelijke bepalingen daartegen bestaande, ten strengste worden toegepast.

OOST-INDIE.

Te Marseille is met de stoomboot Valetta het berigt aangebragt, dat in een der Indische districten een vreeselijke haelslag gevallen is, waardoor 84 personen en 3000 stuks hoornvee gedood werden.

DRENTHE.

Assen, 3 Sept. Een Noord-Amerikaansch blad bevat het volgende: Het verheugt ons te vernemen, dat Nederland, in vergelijking van andere vreemde landen, op de wereldtentoonstelling te New-York waardiglijk vertegenwoordigd wordt. De New-York Times schat de waarde der tentoongestelde voorwerpen van Engeland op 204,925 dollars: daarop volgt Nederland, *de tweede in de lijst*, met eene geschatte waarde van 158,000 dollars. Vervolgens komen Frankrijk met 112,400 dollars; Italië met 76,635 dollars; Duitschland met 54,490 dollars en Belgie met 11,700 dollars.

Op die tentoonstelling komt onder de bijdragen uit Ierland voor een miniatuur theeservies, vervaardigd uit *een Amerikaansch tien-cents-stukje*, en bestaande uit de volgende artikels, makende te zamen 84 stukken, als: 24 kopjes, 24 schoteltjes, 24 lepeltjes, 2 presenteer blaadjes, 1 koekmandje, 1 melkkan, 1 suikerpot, 1 suikertang, 2 theepotjes, 2 koffijkannetjes, beide met beweegbare deksels, 1 spoelkom en 1 botermesje, al hetwelk zeer keurig bewerkt is, en in eenen hoogen graad den geduldigsten arbeid kenmerkt.

— Dezer dagen zijn in de provincie Groningen eene groote koppel koeijen opgekocht voor rekening van Polen. Zij zullen strekken, om in genoemd land te dienen tot veredeling der rassen.

— Een Duitsch dagblad berigt het volgende:

„De ijver, waarmede het pausselijk bestuur zich tegen de bijbelverspreiding verzet, heeft eene niet onaardige omstandigheid teweeggebragt. Tijdens de revolutie, was te Rome een nieuwe druk der Italiaansche bijbelvertaling van Diodati uitgegeven; maar, bij de terugkomst van den paus, werden al de nog onverkochte exemplaren bij den consul der Vereenigde Staten van Noord-Amerika gebragt. De regering, het bestaan van dien gevaarlijken schat bewust geworden, deed dien door de policie, bij eene tijdelijke afwezigheid van den consul, in beslag nemen. Deze laatste zond evenwel een krachtig vertoog daartegen, en vorderde de teruggaaf of vergoeding. De waarde beliep 200 pd. st. of ƒ2400. Het Roomsche Hof heeft verkoos de vergoeding, oordeelende, hoe moeijelijk het ook viel, de geëischte som te moeten betalen; en nu komt de gemelde som voor — op de lijst der giften, bij het laatste verslag van het Britsch en Buitenlandsch Bijbelgenootschap. Men verzekert daarenboven, dat de personen, die de in beslag genomene kisten met Bijbels onder hun beheer kregen, er over beschikt hebben, als over scheurpapier, en er van hebben uitgedeeld aan hunne buren en vrienden, zoodat de exemplaren van het heilige boek desniettemin gekomen zijn in de handen, waaraan de regering ze voorzeker had willen ontrukken. (*Chr. Belge.*)

— Naar men verneemt, is tot substituut-Officier bij de Arr. Regtbank alhier benoemd de heer Mr. . . . *Schiffer*, wonende te 's Hertogenbosch.

— Gisteren avond is alhier aan den overigens zeer helderen hemel in het westen een breede en zeer lange witte streep waargenomen, zich van het Noorden naar het Zuiden bewegende.

— De groote jagt zal den 15 in Overijssel en den 24 in Groningen geopend worden.

— In de zitting van de Eerste Kamer van 1 Sept. zijn tot rapporteurs van het wets-ontwerp op de kerkgenootschappen benoemd de heeren: van Eijsinga, Lotzy, Martens van Sevenhoven en van Rijckevorsel. In dezelfde zitting zijn 53 adressen tegen genoemd ontwerp ingekomen, benevens één ten voordeele van hetzelve.

* **Borger, 31 Aug.** Op de gisteren alhier gehoudene jaarmarkt waren aangebragt 500 runderen, 700 schapen, 300 varkens en 35 paarden; de runderen golden van ƒ 25 tot ƒ125, de schapen van ƒ2,50 tot ƒ7,50, jonge varkens van ƒ5 tot ƒ17, oude varkens van ƒ20 tot ƒ34 en paarden van ƒ50 tot ƒ150; alhoewel de prijzen minder waren als op de jaarmarkt te Zweeloo, ging het aangevoerde echter vlug van de hand; eene groote menigte volks was van heinde en verre zamengevloeid, om den voor Borgers ingezetenen gewenschten dag mede te vieren, terwijl alles in de beste orde is afgeloopen.

* **Dalen, 1 Sept.** Naar men verneemt, zijn te Schoonebeek besmettelijke koortsen uitgebroken; drie personen zouden daaraan lijdende zijn.

REGTZAKEN.

Door het Prov. Geregtshof van Drenthe is den 1 dezer in appel bevestigd het vonnis van de Arr. Regtbank te Assen, waarbij *J. B.*, vrouw van *H. M.* te Zuidlaren, ter zake van diefstal van twee beschuiten, is veroordeeld tot eene gevangenisstraf van een jaar.

Den 2 dezer stond voor het Hof teregt *J. G. Diphoorn* van Nijeveen, beschuldigd van in den nacht van 22 op 23 Junij uit zeker kippehok, aanwezig in het achterhuis der woning van Lambert Donker, woonachtig bij de Osse Sluis, onder de gemeente de Wijk, arglistig te hebben weggenomen een haan en vier hennen. De Proc. Gen. requireerde, onder aanneming van verschoonende omstandigheden, eene correctionele gevangenisstraf van 2 jaren. Het Hof heeft nog denzelfden morgen uitspraak gedaan en den beklaagde, mede onder aanneming van verschoonende omstandigheden, veroordeeld tot eene correctionele gevangenisstraf van 2 jaar.

MENGELWERK.

Middel tegen de schadelijkheid der nachtvorsten op de boekweit.

Dat de voorjaarsnachtvorsten, vooral wanneer zij nog laat in de lente heerschen, de boekweit zeer benadeelen en soms geheel kunnen doen mislukken, is algemeen bekend; minder bekend echter gelooven wij het middel te zijn, dat de landbouwers in Noord-Braband hier tegen aanwenden, om haar meer of minder onschadelijk te maken, waarom wij het hier willen mededeelen.

Wanneer men, nadat de boekweit gezaaid en opgekomen is, door scherpe Ooste- en Noordewinden, gepaard met heldere onbewolkte nachtluchten, voor de nadeelen der nachtvorsten beducht is, staan de landbouwers in de boekweitstreken van N.-Braband tijdig genoeg op, om al hunne boekweitvelden voor het opkomen der zon met een touw of een boom gesleept te hebben. Dit verrigten zij door met hun beiden ieder een eind van een touw in de hand te nemen, en dan op eenigen afstand evenwijdig van elkander over het veld te gaan, terwijl het middelste gedeelte van het touw over de boekweit sleept; of zij nemen al naar mate van de grootte der boekweit eenen meer of minder zwaren goed rondgemaakten boom, en bevestigen aan de einden van denzelven, de einden van een touw, slaan het middelste gedeelte van het touw om hun lijf, en slepen zoo de boekweit.

De algemeenheid van dit gebruik in N. Braband, schijnt de doelmatigheid van dit middel tegen de nachtvorsten genoegzaam aan te toonen, al weten ook allen, die wij naar de redenen van deze gunstige uitwerking gevraagd hebben, ons hierop geen voldoend antwoord te geven, waarom wij ten slotte willen beproeven, dit verschijnsel te verklaren,

---

hem en deed hem vrij onzacht, tot straf voor zijne spokerijen, het gewigt van zijnen knuppel voelen. Vervolgens ging hij wederom terug naar het kerkhof en bevond, dat het vurige doodshoofd niets anders was, dan een uitgeholde pompoen of pronkappel, waarin licht was ontstoken en de witte geest, eene doode kat; beide voorwerpen waren aan den genoemden ijzerdraad bevestigd, en werden door middel van andere draden heen en weer naar willekeur over het kerkhof getrokken. Gelukkig dat dit kordaat jongmensch moeds genoeg heeft bezeten, deze spookhistorie te onderzoeken en tot klaarheid te brengen. Naar wij uit echte bronnen vernemen, is van een en ander proces-verbaal opgemaakt terwijl door de justitie ten strengste de zaak wordt vervolgd.

—

Een betreurenswaardig voorval maakt op dit oogenblik de gesprekken der Parijzenaars uit. *Adriane de N.* had tien jaren geleden in de badplaats Dieppe een jonge Spaansche diplomaat leeren kennen en genegenheid voor hem opgevat. Deze betrekking werd afgebroken door een huwelijk, waartoe men haar noodzaakte. Verleden jaar nam de echtgenoot van *Adriane*, de graaf *de* . . . . een levendig en avontuurlijk mensch, deel aan eene onderneming, om Afrika te bereizen. Eenige maanden later keerden van de 41 reizigers niet meer dan 4 naar Cadix terug; de overigen hadden onder de woeste Afrikaansche volksstammen het leven verloren. *Adriane* betreurde voorgewezen haren echtgenoot en kwam in de maand Dec. jl. naar Parijs. Ook Don *Manuel*, de Spanjaard, verscheen daar; bij beminde *Adriane* nog altijd met dezelfde drift en weldra was het voor de wereld geen geheim meer, dat hij de uitverkorene der jonge, schoone en rijke weduwe was. De zekerste voortekenen van hunne nakende eerste verschijning te Parijs rondom haar hadden gefladderd, verwijderden zich. Het geluk der minnenden scheen verzekerd te zijn. Plotseling werd, als een uit helderen hemel gevallen donderslag, het berigt gemeld, dat de graaf niet dood was, maar benevens nog twee Engelschen gelukkiglijk aan de woede der Afrikanen was ontkomen. Op denzelfden dag dat dit berigt in de dagbladen der hoofdstad werd gelezen, vertrokken de minnenden naar een naburig stadje, huurden eene kamer en sloten zich op. Na verloop van een uur hoorde men twee pistoolschoten. Men snelde toe en vond twee in hun bloed liggende lijken. Hetgeen het vreeselijke van deze zaak verhoogt, is, dat de graaf wezenlijk dood is; men heeft daarvan onloochenbare bewijzen. Het berigt van zijne terugkomst was, zoo als later bleek, door een voormalig aanbidder van *Adriane* uit jaloezij verspreid.

—

Twee jeugdige Engelschen, de heeren Clark en Goldsmith, beklommen dezer dagen eenen berg nabij Genève. Na eenigen tijd het vergezigt genoten te hebben, stelde Goldsmith zijnen medgezel voor om af te dalen langs eenen anderen weg dan zij gekomen waren, ten einde nieuwe natuurtooneelen te zien. Daar dit zonder gevaar doenlijk scheen, stemde Clark er in toe. Een groot eind wegs ging het afdalen gemakkelijk doch daarop werd de grond los en bedriegelijk, en het was even bezwaarlijk, voor- als achterwaarts te gaan. Het gevaar al dreigender wordende, ried Clark zijnen landgenoot toe halt te houden. Goldsmith bleef echter voortgaan zonder zijn medgezel, toen hij eensklaps in de diepte nederstortte. Clark riep hem na, doch ontving geen antwoord. Eenigzins van den schrik hersteld zijnde, ontdekte hij, naar hij meende, een veiligen weg, doch dien betredende deed hij al spoedig een zwaren val, waardoor hij zijn bewustzijn verloor. Tot zich zelven gekomen bevond hij dat zijne linker dij gebroken en zijn regter enkel gekneusd was, terwijl zijn hoed, schoenen en wandelstok waren verdwenen. De avond vallende, besloot Clark tot den morgen te wachten en dan om hulp seinen, daar hij eenige hutten in de vallei beneden zich zag. Ofschoon hevige pijn gevoelende, genoot hij eenigen slaap, en den volgenden morgen gelukte het hem de aandacht van eenige boeren te wekken, die den uitgeputten jongeling hulp en verkwikking bezorgden, en hem met groote moeite aan den voet des bergs bragten, waar hij met de meeste zorg werd behandeld en naar het hotel in Genève vervoerd. Nu begaf men zich op weg ter opsporing van Goldsmith, wiens lijk in eene der bergkloven werd gevonden. Clark wordt dagelijks door vele reizigers, waaronder personen van aanzien, deelnemend bezocht, en men klaagt luide dat er geen gidspost op den top des bergs bestaat, om de reizigers te waarschuwen, niet langs andere wegen dan de gewone af te dalen, waardoor reeds verscheidene menschen omgekomen zijn.

—

De reeders van het vermaarde N. Amerikaansche Clipperschip de *Sovereign of the Seas*, dat onlangs den overtogt van Honolulu naar New-York in 84 dagen heeft afgelegd, hebben aangeboden eene weddingschap aan te gaan voor de som van 10,000 pd. st., dat geen vaartuig den overtogt van New-York naar San Francisco zoo spoedig zal doen als hun vaartuig.

De heer H. W. Webb, scheepsbouwmeester, heeft de weddingschap aangenomen met het Clipperschip *Young America*, dat pas van stapel geloopen is. De beide vaartuigen moeten eene volle lading aan boord hebben en kunnen op denzelfden dag te zamen, of het eene later dan het andere, echter niet langer dan eene maand, vertrekken. De overtogt is 7000 mijlen lang.

om daaruit deszelfs meer of mindere doelmatigheid af te leiden.

Wanneer bij heldere onbewolkte nachtluchten, de aarde met al de voorwerpen, die zich op hare oppervlakte bevinden de overdag opgenomene warmte langzamerhand weder uitstraalt en aan den dampkring afgeeft, verkrijgen eindelijk alle voorwerpen en zoo ook de planten eene lagere temperatuur dan de haar omgevende dampkring; hierdoor slaat de warme, vochtige lucht, die niet zoo spoedig hare warmte verliest, op de koudere voorwerpen droppelsgewijze neder; men heeft dauwvorming. Even na het opkomen der zon begint deze dauw, terwijl de luchttemperatuur nog eenigen tijd op dezelfde hoogte blijft, door de zonnewarmte te verdampen, welke verdamping oorzaak wordt van eene aanmerkelijke temperatuursverlaging voor de planten: welke onder medewerking der koude van de nachten, waardoor de planten dus reeds door en door koud zijn, zoodanig kan toenemen, dat de temperatuur der planten tot het vriespunt daalt, en geschiedt dit, dan heeft men nachtvorst. Uit deze verklaring ziet men, dat de uitwendige vochtigheid der planten geen gering aandeel neemt aan de oorzaak der nachtvorst; kon men dus zonder verdamping deze uitwendige vochtigheid der planten slechts verminderen, dan zou men daardoor ook het gevaar van bevriezen eenigzins kunnen voorkomen; en dit meent men in de beide bovenstaande middelen gevonden te hebben. Immers zoodra raakt het touw of de boom de bedauwde planten niet aan, of onmiddelijk vereenigen zich eenige dauwdroppels tot grootere, welke van de planten afdruipen en in hun afdruipen nog meerdere dauwdroppeltjes in elkander doen loopen, die zich dan ook door hunne meerdere zwaarte van de planten verwijderen. De planten worden dus door dit middel meer of minder van hare uitwendige vochtigheid bevrijd, en het overblijvende vocht, dat als het ware aan de plant blijft kleven, bestaat slechts uit een zeer dun laagje vocht. Komt nu eindelijk de zon, dan zijn de meeste planten reeds droog of zoo weinig vochtig, dat de verdamping door haar veroorzaakt, slechts kort duurt, en nooit die aanmerkelijke temperatuurs-verlaging kan veroorzaken, dat daaruit nachtvorst zoude kunnen ontstaan, zoo als dit met nog geheel bedauwde planten plaats heeft.

Door bovenstaande verklaring van de onderhavige zaak, houden wij het middel tegen de nachtvorsten voor genoegzaam toegelicht om het overal te durven aanbevelen.

WOUDRICHEM, Mei 1853. H. A. HANEDOES.

De grootste boom der aarde.

Een Belgisch blad ontleent, wij weten niet uit welk Engelsch Journaal, het navolgende uit eenen brief, van den bekenden plantkundige Sir W. Hooker, een geleerde, wiens aanzien en eerlijkheid er voor pleiten, dat hierbij aan de waarheid niet te kort gedaan is. De brief is geschreven uit Hobarttown op van Diemensland en luidt aldus:

„In de vorige week heb ik twee der grootste boomen gezien, die op aarde voorkomen, indien het niet de grootste zijn die men immer gemeten heeft. Beide bevinden zich achter den berg Wellington, aan den oever eener kleine Beek, die zich in de rivier Noordwetsbay uitstort en behooren tot de soort, die men hier Swamp-Bums, d. i. moeras gomboomen noemt, ik ken hunnen botanischen naam niet."

„Een dezer boomen stond, de andere was omvergevallen, hetgeen mij vergunde om hem nauwkeurig te meten. Wij vonden 67.10 el tot aan de eerste takken, van hier tot aan het einde van den nog voorhanden stam,— want hij was gebroken en aan het rotten — nog 19,72 el, in het geheel 86,83 el, zoodat de boom, voor dat hij gebroken was, 300 voeten hoog moet geweest zijn; aan den voet van den stam was de middellijn 10 el en bij den eersten tak, dus op 67 el hoogte 4 el. Dit gedeelte van den kolossalen stam alleen zou naar mijne schatting meer timmerhout leveren dan de grootste bekende eik, zelfs met hare takken. Naar eene vrij nauwkeurige berekening moet zijn gewigt meer dan 400000 N. pd. bedragen. De andere boom, die nog staat, groeit nog welig voort, zonder het minste verschijnsel van zwakte en gelijkt naar eenen vreesselijken toren, die zich te midden van de lage, betrekkelijk althans lage sassefras (Doryphora sassefras) verheft. Drie voet van den grond vonden wij den omtrek 34 en onmiddelijk aan den grond 43 el. De digtheid van het bosch verhinderde ons om zijne hoogte ook slechts bij benadering te bepalen. Op eenen afstand van 50 schreden mat ik eenen derden boom, die op een el van den grond 20 el in den omtrek had en op de oogmaat af tot bij de takverdeeling op eene hoogte van 40 el nog ongeveer 13 el dik was. Het was een verbazende boom en ik ben overtuigd, dat men in eenen omtrek van eene vierkante Eng. mijl ten minste 100 boomen van gelijke groote aantreft." *Vriend v. d. Landman.*

INGEZONDENE STUKKEN.

Boekaankondiging.

Hoe dikwijls men zich laat medeslepen op het goed geloof van Couranten-artikelen, zal zeker reeds menigeen ondervonden hebben; menigeen zocht zijn heil in zoogenaamde geneesmiddelen, in dagbladen aangekondigd, en helaas te laat! vindt men zich bedrogen, wanneer men zich van zoodanige middelen bedient, en den raad van menig geneesheer in den wind slaat. Zoo vindt men nu en dan in dagbladen voorwerpen aangeprezen, zich niet ontziende, dezelve met Koninklijke wapenen en vreemde namen te versieren als mond- en tandhulpmiddelen, dingen, welke onmogelijk het doel kunnen bereiken, ja zeer dikwijls schadelijk zijn. Om welke redenen verdient aanbevolen te worden het *Huishoudelijk Handboekje van den heer F. M. H. Cohen*, Tandmeester aan het Instituut voor Doofstommen te Groningen, in 1849 uitgekomen bij den heer J. Oomkens Jz. te Groningen, prijs 50 cent, welk werkje gunstig gerecenseerd is in het Nederlandsche Tijdschrift voor onderwijs en opvoeding inzonderheid ten dienste van ouders enz. 1849 No. 4, in de Vaderlandsche Letteroefeningen voor December 1849 No. XV, in het Leeskabinet voor 1849 No. 9, Boekzaal der Geleerde wereld April 1850, de Tijd deel XI bladzijde 74. Het werkje heeft alzoo mijne recensie niet noodig; het is elke huismoeder en voedster zeer aantebevelen, daar het eene leiddraad geeft van af de vroege jeugd tot gevorderden ouderdom, voor de gezondheidsleer van mond en tanden, en aantoont, hoe de middelen, daartoe dienstig, zelf te bereiden, en wenken geeft, om zich te behoeden van de kwakzalverijen, die te dikwijls op de brutaalste wijze in de dagbladen aangekondigd worden.

Correspondentie.

Het stuk uit Sleen over Klaas den Veldwachter, hoeveel goeds daarin ook anders voorkomt, is inderdaad te uitgebreid.

ADVERTENTIEN.

LETTERZETTERS.

Een **Jongmaatje**, vlug kunnende zetten en van goede getuigschriften voorzien, kan dadelijk geplaatst worden.

Men adressere zich met *franco brieven* aan *H. VISSER*, ter Boek- en Courant-drukkerij van M. T. Sz. GRATAMA, te Assen.

JAGERS,

die genegen mogten zijn te **JAGEN** in het gebied van *LOON* gedurende het **Jagtsaisoen 1853**, worden verzocht zich te vervoegen op ZATURDAG 10 September e.k., des namiddags te 5 uur in de SCHOOL te *LOON*, alwaar zij dan tegen betaling van **ƒ 2.00** de persoon, een consent kunnen erlangen, om in genoemd veld te jagen.

ZWOLSCHE STOOMBOOT-MAATSCHAPPIJ.

Dagelijksche vaart, uitgezonderd *Woensdag*.

Van *Zwolle*, 's morgens *zeven* uur.

Van *Amsterdam*, 's morgens *elf* uur.

In verbinding met de Spoortreinen, per Diligencedienst, met Meppel, Assen, Veendam en Groningen, op doorloopende Kaarten.

	1ste Kaj.	2de Kaj.
Van *Assen* naar *Amsterdam*	ƒ 7,05.	ƒ 4,80.
Van *Meppel* „ *Amsterdam*	„ 4,60.	„ 3,10.

Na bekomene autorisatie, zal op *ZATURDAG* den 10 September 1853, des avonds te zes uur te ASSEN, ten huize van den *LOGEMENTHOUDER* DONKER, ten overstaan van Mr A. HOMAN, *NOTARIS* te Vries,

PUBLIEK WORDEN VERKOCHT:

Een stuk **LAND**, de **Molenkamp** genaamd, gelegen in de nabijheid van de OUDE KOREN-WINDMOLEN te *Assen*, toebehoorende aan de ERVEN L. L. ONSTE en Cons.

Mr. H. GUICHART ABRESCH, *NOTARIS* te Zuidhorn, zal, namens zijne PRINCIPALEN, op

MAANDAG DEN 12den SEPTEMBER EN VOLGENDE DAGEN,

aan de BOERENPLAATS van wijlen den Heer TIJMENS, op den Ham, telkens des voormiddags **bepaald om 10 uur te beginnen**, op gewone Boelgoeds-Conditiën **Verkoopen:**

1 MAHONIEHOUTEN en 5 EIKENHOUTEN KABINETTEN, 4 EIKENHOUTEN SECRETAIRES, PULPITRUMS, LADETAFELS, 1 MAHONIEHOUTEN STAANDE SPEELKLOK, loopende 8 dagen, **2 HALVE KASTKLOKKEN, 2 STOELKLOKKEN**, onderscheidene **SPIEGELS met VERGULDE LIJSTEN**, een **CANAPÉ**, diverse **EIKENHOUTEN UITTREK- en ANDERE TAFELS**, onderscheiden **KAGCHELS**, vier fraaije **PORSELEINEN STELLEN**, groote en kleine **JAPANSCHE SCHOTELS en KOMMEN**; — voorts eene aanzienlijke partij **OUDERWETSCH en ANDER PORSELEIN, FIJN GLAS, KOPER, TIN, BLIK, IJZER, en AARDEWERK**; — **GOUD- en ZILVERWERKEN**, waaronder **2 gouden OORIJZERS**, een **KERKBOEK met goud, 3 gouden HOROLOGIEN, KETTING, HALSSIERADEN met goud, zilveren SCHENKBORD, dito KOMFOREN, THEEPOT, BRANDEWIJNSKOPPEN, VORKEN en LEPELS**; — diverse **stellen BEDDEGOED, wollen en Japansche DEKENS, SERVETTEN, TAFEL- en andere LAKENS, mans en vrouwen LIJFSTOEBEHOOREN; MELKENKAMERS-GEREEDSCHAPPEN**, waaronder **2 karnen, 3 kaasketels**, ENZ., ENZ.

Wijders 1 PAARD, 1 MELKKOE, 1 BOERENWAGEN en het aanwezige PLUIMGEDIERTE; alles te bezien op **Donderdag** den **8sten** en **Vrijdag** den **9den** September bevorens, van des morgens 9 tot 12 en des namiddags 3 tot 5 uur, op vertooning van een BEWIJS van TOEGANG, welke tegen betaling van **25 Cents** zijn te verkrijgen bij de Heeren Mrs. E. VAN EERDE en C. DE RANITZ, te Groningen, F. A. DOUMA, Landbouwer op de Hoogemeeden, en bij den ondergeteekenden Notaris.

1e Dag, Porselein-, Goud-, Zilver-, Glas- en Aardewerk.

2e Dag, Linnen-, Tafel-, Bed-, Koper-, Tin-, Blik-, en IJzergoed.

3e Dag, Lijfstoebehooren, Melkenkamer-gereedschappen, het overige **Boeren-beslag en staande Meubels.**

N.B. Koekhakkerijen en Hazardspelen worden niet toegelaten; terwijl mede de geene Koek- of andere Kramen op het Heem zullen mogen geplaatst worden.

Mr. H. GUICHART ABRESCH.

J. O. VAN HOUTEN te Assen, debiteert met veel succes:

I. **JAEGERS uitgebreide Hand-Atlas der geheele Wereld**, in 48 kaarten . . . . ƒ 5—50.

II. **JAEGERS Atlas der geheele aarde**, in 21 kaarten, ... ƒ 2—60.

Beide ATLASSEN munten uit èn door nauw-keurigheid en netheid van bewerking, èn door min kostbare prijs.

III. **A. H. PAREAU, de oude kerk** [illegible] **Assen,** beschouwd in betrekking tot pla[illegible]selijke Gemeenten en de *Hervorming in Dre[illegible]the*, ... ƒ 3—1[illegible]

Men leze de gunstige recensiën van [illegible] Werk in onderscheidene Tijdschriften.

Is door **aankoop** EIGENAAR geworden van:

IV. **Negen Fabels van LA FONTAINE,** bearbeid met het doel, om het oordeel te scherpen, duidelijke begrippen te doen v[illegible]men, den smaak te beschaven en nutt[illegible] zaakkennis te doen verwerven, als eene p[illegible]ve van geestontwikkelend Onderwijs in [illegible] Fransche taal . . . . ƒ 0—[illegible]

Voor schoolgebruik en huisselijk onderw[illegible] is dit boekje bijzonder aan te bevelen.

V. Dr. **J. M. NOORDEWIER, Crit[illegible] een dialoog van Plato**, vertaald [illegible] opgehelderd. . . . . ƒ 1—[illegible]

Slechts weinige exemplaren **zijn hier** [illegible] van over.

VI. **J. VAN DER VEEN Az., Drent[illegible] Mosaiek**, 2 stukjes.

Opdat ieder zich deze Drentsche typen, [illegible] eene aangename en onderhoudende [illegible] schreven, kan aanschaffen, heb ik de p[illegible] van de beide stukjes in plaats van 80 op [illegible] cts. gesteld.

BURGERLIJKE STAND.

ASSEN, 27 Aug.--3 Sept. Bev.: M. J. Prakken, geb. Kl[illegible]ter, van z., G. J. Stellingwerff, geb. Kraak, van z., A. Schokker, geb. van den Berg, van d. -- Overl.: J. Sassen, vr[illegible] van J. Wolting, 63 j.; J. Huizing, vr. g., 1 j. 3 m.; A. Bra[illegible]man, vr. g., 9 m.

MARKTBERIGTEN.

GRONINGEN, 2 Sept.

Tarwe, Jarige	70	N.pd.	ƒ 0.00
„ N. Oml.	68	„	„ 10.65
dito.	70	„	„ 11.25
„ „ Old.	68	„	„ 10.50
„ „ „	70	„	„ 10.10
Rogge, N. Inl.	66	„	„ 7.90
„ O. „	68	„	„ 0.00
„ „ „	70	„	„ 0.00
Haver, N. dikke	40	„	„ 0.00
„ „	50	„	„ 3.90
„ Voer	35	„	„ 0.00
„ „	40	„	„ 0.00
„ Zwarte	35	„	„ 0.00
„ „	40	„	„ 0.00
Garst, N. wint.	54	„	„ 5.60
„ „ „	56	„	„ 5.90
„ „ zomer	56	„	„ 0.00
„ „ knob.	60	„	„ 0.00

Boekweit, zand 65	N.pd.	ƒ 0.0[illegible]	
„ „ 67	„	„ [illegible]	
„ veen 64	„	„ [illegible]	
„ „ 66	„	„ [illegible]	
Paardeboonen . . ƒ	7.25	à	[illegible]
Groene Erwten . „	9.00	à	[illegible]
Graauwe „ „	10.00	à	[illegible]
Koolzaad . . . ƒ	11.00	à	1[illegible]
Gort, grove . „	10.00	à	1[illegible]
Gort, parel . „	13.00	à	[illegible]
Olie, raap per vat	41.00	à	[illegible]
Raapkoeken		à	[illegible]
Lijnkoeken	00.00	à	00.0[illegible]
Boter ¼ ton . . .	00.00	à	00[illegible]
Boter ⅛ „		à	0[illegible]

Tarwe als voren wel te verkoopen. Rogge 10 cent ho[illegible] Garst als genoteerd verkocht. Haver prijshoudend. Boon[illegible] voren. Koolzaad in een doen. Gort met eenige vraag.

ASSEN, 1 Sept. Rogge ƒ 8,50, ƒ 8,25, ƒ 7,00. Bo[illegible] 7,25, 6,50. Boter 80 a 75 ct. het Ned. pd. Aardappelen ƒ 1,75. Prijs van het brood ƒ „-58 de 6 N. ℔

HOOGEVEEN, 30 Aug. Rogge ƒ 8.70. Boekweit ƒ 7.0[illegible] ver ƒ 3.50. Boter Ned. pd. 75 cent. Zetting ƒ 0.00.

COEVORDEN, 29 Aug. Rogge ƒ 8,25. Boekweit ƒ 7.[illegible] ter Ned. pd. 70 ct. Zetting f 0.59.

MEPPEL, 1 Sept. Rogge, f 7.80 à f 8.50; Boekweit, [illegible] f 7.75; Boter 1½ Ned. pd. f 1,20 á f 1,40, Boter per [illegible] ƒ 17,00 à ƒ 18.50. Zetting f 0.00.

AMSTERDAM, 31 Aug. TARWE prijshoudend; 128 [illegible] te Poolsche ƒ 400; 130 ℔ dito ƒ 415; 127 ℔ Groninger [illegible] aan de Zaan. — ROGGE met goeden handel tot ruim [illegible] gaande prijzen, in Entr.: 119 ℔ nieuwe Archangel ƒ 22[illegible] Cons.: 123 ℔ Pruissische ƒ 240 aan de Zaan; 122 ℔ dito [illegible] 124 ℔ Burgas ƒ 245; 116 ℔ oude Gedroogde ƒ 221. — GA[illegible] hooger; 113 ℔ nieuwe Deensche ƒ 215. — HAVER zonder [illegible] del. — BOEKWEIT hooger verkocht: 117, 121 ℔ Holst. [illegible] 232. — KOOLZAAD £ 2½ lager; op 9 v. Olie in Sept. [illegible] Oct. £ 72; Nov. £ 72,50; Dec. £ 73; April en Mei £ 72[illegible] £ 73. — LIJNZAAD prijshoudend, 113, 114 ℔ Odessa [illegible] RAAPOLIE slap; op 6w. ƒ 40,50: Vliegend ƒ 39,50 [illegible] ƒ 39,50, 38,50; Oct. ƒ 40, 39,50; Nov. ƒ 40,50, 40; Dec. ƒ [illegible] 40,25; Mei ƒ 41, 40,75. — LIJNOLIE flaauwer: op 6w. ƒ [illegible] Vlieg. ƒ 32.25, 10 Sept. ƒ 32, 31,50, Oct. en Nov. ƒ 32, [illegible] HENNEPOLIE op 6w. ƒ 39,50; Vlieg. ƒ 38,50. — RAAP[illegible]KEN per 1040 stuks ƒ 82 a 86. — LIJNKOEKEN [illegible] stuks ƒ 11 a 13,50.

Veeprijzen.

Groningen den 2 September. De handel in Kalver wa[illegible] en de prijs van 15 tot 20 cent 't half Ned. ℔. Schapen [illegible] meren wel ter markt, voornamelijk Oostvriesche lammeren [illegible] was er veel vraag door Vriesche kooplieden; de schap[illegible] den verkocht van ƒ 8 tot ƒ 14, geboden voor melkschap[illegible] gevraagd ƒ 8, de lammer van ƒ 4 tot ƒ 8; voor 10 lammer[illegible] in één koop geboden ƒ 90, doch dit bod was nog te la[illegible] Varkens weinig ter markt, en verkocht voor ƒ 31, bigg[illegible] veer 80 ter markt, zijn voor de helft verkocht van ƒ 5[illegible] à ƒ 22.

PRIJSCOURANT DER EFFECTEN.

AMSTERDAM, 1 Sept. 1853.

			GEBLEVEN.
Nederl. W. S.	2½	pct.	63⅜
„ „	3	„	76⅝
„ „	4	„	95 7/16
Amort. Synd.	3½	„	94¼
Handelm.	4½	„	
O.I. Leening	4	„	
Aand. Holl. Spoorw.			
Aand. Rijn Sp.	4½	„	
Haarl. Meer	5	„	
Rusl. Ob. Hope	5	„	109⅛
Dito 1828/29	5	„	108½
Cert. 1831/33	5	„	
Dito 1840	4	„	
Dito Stieglitz	4	„	92 3/16
Ins. in Assign.	6	„	
Cert. van dito	6	„	

Polen. Oblig.	4	[illegible]
Spanje. Oblig.	1	[illegible]
Obligatiën	3	[illegible]
Binnenl.	3	[illegible]
Amortisable		
Bewijz. Coup.		
Oostenrijk, Oblig. Goll	5	[illegible]
„ „	4	[illegible]
„ Metal.	5	[illegible]
„ „ N.	5	[illegible]
„ „	2½	[illegible]
Belgie, Cert.	2½	[illegible]
Rothschild	2½	[illegible]
Portug., Lond.	5	[illegible]
„	4	[illegible]
Amerika Bank-Aa[illegible]		

TER BOEK- EN COURANTDRUKKERIJ [illegible]

VAN M. T. Sz. GRATAMA, [illegible]